

Rola muža a ženy I.

František X. Novák

26. marca 2019 ✝ Cirkev ✝ Muž a žena

Žijeme dvojakým životom: vlastným životom a životom ľudstva. Tomu zodpovedá dvojaká láska: láska k sebe a láska k ľudstvu. K tejto dvojakej láske je priradený dvojaký pud: pud sebazáchovy a pud pohlavný. Pud sebazáchovný sa vyvíja v práci – povolání; pud pohlavný v pohlaví – rodine. Vtelením práce je muž a vtelením pohlavia – rodiny je žena.

Muž je stelesnením pudu práce – povolania, alebo skrátka práce. Ten pud znamená sám osebe sklon k práci a účinok tohto sklonu a vlastný cieľ je láska k práci. Pretože všetko, čo žije, čo sa má stať organizmom, čo má byť takmer stravou a miazgou duše, čo už nie je mimo človeka, ale čím človek rastie a žije, musí byť nejakým spôsobom láskou. Čo je bez lásky, to je neživé, je hmotou, môže sa dotknúť tela, môže ním prejsť, ako nestrávená potrava, ale duša na tom nemá podiel.

Práca teda na svojom počiatku je láska a to láska k sebe. Ako to vysvetlíme? Predmetom, objektom práce.

Predmetom práce môže byť všetko, okrem človeka. Pretože človek samotný je predmetom lásky pohlavnej. Objektom lásky (k práci) je teda to, čo skrátka nazývame „svet“, ten svet vôkol nás, hmotný aj abstraktný, po stránke materiálnej aj formálnej. Len toľko z tohto sveta okolo mňa, z jeho darov, ideí, si podmaním, koľko sa snažím a pracujem. A z toho, čo som si podmanil, zase len toľko prejde do krvi mojej duše, nakoľko tá práca bola s láskou. (Z toho pramení nešťastie, či dokonca duševné ožobráčenie a onemocnenie celých moderných národov, keď sú nútené pracovať bez lásky, keď práca zotročila človeka a stala sa jeho modlou, jeho bičom. Z toho pochádza duševné zakrpatenie toľkých moderných žien, pracujúcich z falošných motívov alebo z prinútenia tam, kde ďaleko, ďaleko od práce je ich srdce.) Čo som si takto podmanil, to je moje najvlastnejšie vlastníctvo, stalo sa miazgou môjho života. Nikto mi to nevezme, o to som bohatší navonok aj zvnútra. Takto teda prácou bohatnem ja, práca slúži sebazáchovnému pudu, je jeho výrazom a cieľom...

Žena je vtelením pohlavného pudu. Ona je tiež kráľovnou a kňažkou v ríši pohlavnej lásky. Predmetom a objektom tejto pohlavnej lásky je na prvom mieste dieťa (zhodne s tým čo bolo vyššie povedané o objekte práce) a v ďalšom dôsledku ľudská osoba (partner), s telom aj dušou spoločne....

A tak všemohúci Tvorca, ktorý na dobýjanie sveta určil predovšetkým muža a na dobýjanie srdca ako hlavný cieľ postavil ženu, inak stvoril muža a inak ženu. ...

Takže, muž je dobyvateľom sveta. Prvý princíp, z ktorého musíme vychádzať pri jeho poznávaní je práca – povolanie. Do tej miery je každý muž skutočným mužom, nakoľko pracuje a ako pracuje (na to sa nesmie zabúdať v dobe, ktorá rovnako ako otráвила a sfaľšovala pohlavnosť, tak otráвила a sfaľšovala aj prácu.) Princíp z ktorého budeme vychádzať pri žene je láska, aj keď tu ponímaná ako sklon. S týmito najhlavnejšími princípmi všetko nejakو súvisí v duši muža a ženy, všetko sa dá nejakو vysvetliť.

Zdroj: en.wikipedia.com

Muž je od prírody sebec. Žena, od prírody zatažená žitím pre druhého je altruistická, altrocentrická. Sama osebe je žena od prirodzenosti vyššie ako muž, ale muž vyniká nad ženou väčšou schopnosťou a nutkavosťou duševne rásť, žena zaostáva za mužom sklonom k duševnému zanedbávaniu sa.

Mužský duch je výbojný, večne nespokojný s tým čo má, hľadiaci do dialky. Aj v šťastnom manželstve je to muž, ktorý vnáša večne vzruch do rodiny. Žena, ktorá svojou podstatou slúži, ak nachádza v láske toto svoje určenie, je šťastná a spokojná, netuži po inom, necíti svoju obmedzenosť.

Muž, podmaniteľ sveta je logický (ako inak by obstál v boji s ním?), dáva tomuto svetu zákony, je objektívny a spravodlivý. Žena, láska, pozná len logiku srdca. Strohý zákon jej zostane večne niečím nepochopeným. A aj keď posudzuje, tak zase len srdcom.

Muž, pracovník, dokáže časom okolo seba nazhromaždiť poklady hmotného sveta alebo aj ideálneho. Stáva sa boháčom peniazmi, umením, vedou, vážnosťou a slávou. Avšak je v stálom, aby sa sám nestal korisťou tohto svojho bohatstva. A hrozí mu ešte väčšia skaza, že bohatý na statky tohto sveta, zostane žobrákom, trasúci sa a zimou a hladom v ríši všetkého ľudského, vrúcneho a skutočne osobného. Pri žene je zase nebezpečenstvo iné, aby vo svojej láske, pri svojej sebestačnosti a osobnej oddanosti nezakrpatela, nestala sa povrchnou a prázdnu, neschopnou skutočne brať účasť na veľkých a ťažkých úlohách tých, ktorým s láskou slúži, deťom, mužovi a blížnemu vôbec.

Teda aj tu sa navzájom potrebujú muž a žena. Poklady jedného majú byť aj pokladmi druhého.

Muž a žena sa teda majú k sebe ako „svet“ a „človek“, ako vonkajšok a jeho vnútorný obsah, ako hradba a život, ktorý je ňou chránený. Žena znamená povolanie **dávať život**, slúžiť životu. ...

Život je láska. A žena – život je tiež na prvom mieste láskou. Na tom sa zhodujú všetci. V láske je žena na svojej nedostižnej výške. Láska je životom jej života. V láske všetko našla, bez lásky nič nemá. ...

Žena – pohlavie je zatažená pre rod, pre ľudstvo a ľudstvo to sú primárne deti – dieťa, až v ďalšom dôsledku človek ako taký. A tak je aj základným tónom lásky, ktorú žena miluje, **materstvo**, ku ktorému je predovšetkým povolaná, ktoré je skutočnej žene zo všetkého najbližšie, ktorému aj, zostávajúc pannou,

prináša ťažkú obeť. Príslovečná a to právom je láska matky k dieťaťu. Tak ako miluje matka dieťa, tak nikto nedokáže milovať. ...

Tak ako je základné a všetko ovládajúce povolanie ženy materstvo, tak je a večne zostane rodina najvlastnejším, najviac primeraným, ľudsky najviac oblažujúcim pôsobiskom ženy.

Len v rodine je tiež možné študovať, poznávať, správne určovať, čo je to žena a čím má byť. Pokiaľ bude na svete aj posledná skutočná rodina, dovtedy sa bude javiť ako biedna lož a otravný jed všetko to hlúpe blábotanie žien a mužov, buď bláznov alebo zločincov (aj učených) o „rovnakom práve“ žien a mužov na nemravnosť, o ľudstve pohlavne „slobodnom“ na spôsob zvieráťa.

Sem, do tohto pojednania, patrí tiež potreba ženy **veriť** a utiekať sa k Bohu. V tom sa zhodujú všetci, že cit náboženský (napriek niekedy naivnej a bizarnej forme) je u ženy obzvlášť mocný a hlboký. V tomto ohľade postavil Boh ženu na rovnaký stupeň ako ľudskú spoločnosť vôbec: muž, jedinec, sa ešte nejako obíde bez viery, ale nie ľudská spoločnosť. Podobne sa má vec so ženou, matkou dieťaťa a jeho vychovávateľkou. Žena bez viery je „netvor“ ...

S láskou ženy, ktorá je láskou osobnou, súvisí tiež jej sklon k osobám, žiť pre ne a venovať sa im. Tam kde muž vidí „ľudstvo“, ona pozná hlavne osoby a to neskonale dôkladnejšie než muž. ... Kde muž je kráľom vo svete ideí, ona ovláda jednotlivé fakty, je konkrétna, je praktická, aby mohla byť osobná. Tam kde muž obetuje aj to posledné v službách pravdy a bádania, tam žena má len vtedy plnú spokojnosť ak slúži osobám; tu na tomto poli dokáže byť aj geniálnou, ako to muž asi sotva dosiahne. Má potrebu od muža prijímať heslá a ciele svojho konania, dať sa od neho viesť, byť ním chránená. ...

Kto hovorí o láske, o srdci ženy, vyjadril tým aj jej zmyslovosť a emotívnosť, kto povedal, že žena je láska, myslel tým, že žena je emotívnosť a zmyslovosť.

Tam pramení nesmierna premenlivosť ženy. Hneď bledne a hneď sa červená. Raz sa smeje a hneď plače, takmer sa zdá, že ma celkom vo svojej moci aj smiech aj plač. Akými zákrutami sa rúti jej reč, akými tónmi je zafarbená, akými zmenami, afektami, vypočítavosťou sa môže prejavovať! „Muž má desať pohľadov“, vraví Legouvė, „žena ich má sto; muž má jeden úsmev, žena ich má tisíc. Obzvlášť hlas, u muža silný a hrubý, oplýva pri žene pol tónmi, štvrttónmi, v ktorých ako ozvena sa javia všetky hnutia jej srdca a duše.“

Fyziognómia muža, jeho pohyby, sú ako reč latinská, výrazné a energické; osoba ženy pripomína reč grécku, podivuhodný nástroj plnosti, bohatstva, vôbec schopností vyjadriť nuansy. ...

Preto je žena tak blízka prehánaniu a extrému, v dobrom aj zlom.

Ten istý jav, to isté určenie muža a ženy voči sebe, sa prejavuje aj pri druhej hlavnej duševnej sile, pri intelektu. Boh obdaril ženu rozumom tak ako aj muža, v plnom a dokonalom zmysle toho slova. Lenže rozum ženský sa nesie v zhode s jej celkovým určením iným smerom ako rozum mužský: práve k životu, k osobe ...

Muža zaujímajú predovšetkým fakty, z ktorých vypátra princípy. Žena sa vrhá na všeobecné idey, aby si z nich brala pravidlá konania v jednotlivých prípadoch. Mužský spôsob uvažovania je induktívny, ženský je zase deduktívny.

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/rola-muza-a-zeny-i-2/>

